

VERKSAMHETSPLAN 2009-2011

UTVECKLINGEN AV REGIONALA STADSKÄRNAN FLEMINGSBERG

Antagen av den politiska styrgruppen 2009-10-22 • Bilaga 1: Handlingsplan 2009

BAKGRUND	2
VISION 2030	3
STRATEGIER	3
ORGANISATION	4
SAMORDNING 2009-2011	5
FINANSIERING	6
OPERATIVT ARBETSSÄTT 2009-2011	6
NULÄGE 2009, Q1-Q2	7
MÅLBILD 2011	9
ARBETSPROCESS 2009-2011	10
BILAGA 1. HANDLINGSPLAN 2009	11

BAKGRUND

Stockholms läns landsting, Huddinge och Botkyrka kommuner tog 2005 ett gemensamt initiativ för att långsiktigt och handlingsinriktat driva på utvecklingen av den regionala stadskärnan Flemingsberg.

Ett utvecklingsprogram har tagits fram i dialog med de lokala aktörerna i området. Utvecklingsprogrammet antogs av fullmäktige i Stockholms läns landsting samt i Huddinge och Botkyrka kommun 2007 och lägger grunden för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Utvecklingsprogrammet för den regionala stadskärnan Flemingsberg har nära koppling till flera parallella utvecklingsprocesser i stockholmsregionen inklusive planeringen av Nya Karolinska (NKS) och Stockholms nya sjukhusstruktur (3S), arbetet med att utarbeta förslag till regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF5 2010), Södertörnssamarbetet och Stockholms stads arbete med Vision 2030 och en ny översiktsplan, som bland annat bygger på Söderortsvisionen.

VISION 2030

»Flemingsberg är ett av Stockholmsregionens mest betydelsefulla centrum för utbildning, kunskapsintensivt näringsliv, vetenskap och nyföretagande.«

»Flemingsberg är också en eftertraktad boendemiljö med ung och internationell befolkning.«

»Flemingsberg är känt som en plats där kunskap driver näringslivet.«

(källa: Utvecklingsprogrammet)

STRATEGIER

Följande fem övergripande strategier och satsningar gäller för perioden 2009-2011.

Dra fördel av forskning och högre utbildning

Stödja akademierna i utvecklingen.

Stärka lokala och regionala nätverk.

Skapa förutsättningar för lokala företag och boende att samverka med akademierna.

Stimulera innovation och entreprenörskap

Stötta innovationsmiljöerna.

Uppmuntra entreprenörskap och entreprenörskapsutbildningar.

Arbeta för fler etableringar (företag inom profilområdena samt tjänsteföretag).

Förbättra lägesförutsättningarna

Driva på processer för infrastruktursatsningar samt arbeta för ökad tillgänglighet via järnvägen.

Öka statsdelens attraktivitet

Driva på arbetet med att skapa en attraktiv Kunskapsstad (för boende, besökande, studerande, arbetande och inte minst för företag).

Stärk begreppet Flemingsberg

Arbeta med en enhetlig profil och tydliga budskap.

Öka kunskapen om Flemingsberg idag.

ORGANISATION

En **politisk styrgrupp** med fyra representanter från Stockholms läns landstinget och två vardera från Huddinge och Botkyrka styr inriktningen på utvecklingsarbetet. Styrgruppen har i uppdrag att verka för en fortsatt stark tillväxt i Flemingsberg med målet att uppnå visionen för 2030. Följande personer medverkar i styrgruppen:

Catharina Elmsäter-Svärd, SLL (ordf.) (m)

Pia Lidwall, SLL (kd)

Olov Lindquist, SLL (fp)

Ingela Nylund-Watz, SLL (s)

Daniel Dronjak-Nordqvist, Huddinge (m)

Ann-Marie Högberg, Huddinge (s)

Katarina Berggren, Botkyrka (s)

Anders Peterson, Botkyrka (m)

En **ledningsgrupp** med två representanter från Stockholms läns landsting och en från vardera Huddinge och Botkyrka samt en representant vardera från Karolinska Institutet, KTH och Södertörns högskola leder arbetet hjälpt av utvecklingsdirektören och rapporterar till styrgruppen. Ledningsgruppen tar fram verksamhetsplan och handlingsplaner. Följande personer medverkar i ledningsgruppen:

Mona Boström, landstingsdirektör SLL (ordf.)

Thorbjörn Ekström, FoUU-direktör SLL

Vesna Jovic, kommundirektör Huddinge

Palle Lundberg, kommundirektör Botkyrka

Rune Fransson, direktör KI

Folke Snickars, dekan KTH

Catharina Ludwig, prefekt Södertörns högskola

En utvecklingsdirektör har tillsatts (i december 2008) som ska företräda hela organisationen för Flemingsbergs utveckling. Utvecklingsdirektören, som av praktiska skäl anställts i Huddinge och har sin arbetsplats i Flemingsberg, ska arbeta för utveckling av den regionala stadskärnan Flemingsberg och vara organisationens ansikte utåt. Utvecklingsdirektörens roll är att samordna och driva på utvecklingen och att lägga grunden för ökat näringslivs- och etableringsfokus och en framtida bolagsbildning. Samarbete kommer också att sökas med den privata sektorn för att få full kraft i utveckling av den regionala stadskärnan Flemingsberg. Som utvecklingsdirektör arbetar Tina Karrbom Gustavsson.

Till stöd för uppfyllandet av verksamhetsplan och handlingsplaner arbetar utvecklingsdirektören med och genom ett antal arbetsgrupper. Dessa kommer att vidareutvecklas efter behov i samband med att arbetet fortskrider.

Samordning

Samordningsgruppen består av en tjänsteman från Huddinge och en från Botkyrka. Dessa tjänstemän har ett samordningsansvar i sina respektive kommuner kring Flemingsbergs utveckling.

Kommunikation och marknadsföring

Kommunikationsgruppen består av informationsansvariga från Huddinge och Botkyrka kommun samt Stockholms läns landsting och bär det övergripande ansvaret för kommunikation och marknadsföring. Tillsammans med Flemingsbergs marknadsgrupp, där informatörer från områdets aktörer ingår, tar gruppen fram en årlig marknadsplan. Denna är en del av det långsiktigt arbete som leder fram till den gemensamma visionen för området. Ansvarig för kommunikations- och marknadsfrågor är Mariana Vodovosoff, Huddinge kommun.

Företagssamverkan

En struktur för företagssamverkan med och genom strategiska lokala aktörer inom akademi, samhälle och näringsliv kommer att utvecklas successivt. Huvuduppgiften är näringslivsbearbetning i syfte att attrahera strategiska företag inom profilområdet till utvecklingsåtgärder i Flemingsberg.

SAMORDNING 2009-2011

Politisk styrgrupp sammanträder 6 gånger/år.

Ledningsgrupp sammanträder 6 gånger/år.

Utvecklingsdirektör och Huddinges och Botkyrkas samordnande kommuntjänstemän sammanträder 6 gånger/år.

Koordinatorstöd för besöksverksamhet i Showroom har anlåtats på timbasis.

Utvecklingsdirektören sammanträder med företrädare för intressenterna löpande efter behov. En struktur för företagssamverkan kommer att skapas.

Information & kommunikation

Utvecklingsdirektör och kommunikationsgruppens projektledare sammanträder varannan vecka.

Utvecklingsdirektör informerar om aktuella händelser, status på utvecklingsprojekt mm i ett e-brev till kommunernas samordnande kommuntjänstemän och kommunikationsgruppens projektledare. Dessa för informationen vidare i sina respektive organisationer och nätverk.

Utvecklingsdirektören medverkar i kommunikationsgruppen och Flemingsbergs marknadsgrupp.

Nyheter/agenda/allmän info löpande på www.flemingsberg.se

FINANSIERING

Arbetet har hela tiden finansierats gemensamt av huvudparterna Stockholms läns landsting, Huddinge och Botkyrka kommuner. En del marknadsföringsinsatser har haft en bredare finansiering med stöd av tunga aktörer som är verksamma inom området.

Finansiering: SLL (1 miljon kr/år), Huddinge (1 miljon kr/år) och Botkyrka (500 000 kr/år). Ledningsgruppen tillser löpande finansiering. Adm. Huddinge kommun.

OPERATIVT ARBETSSÄTT 2009-2011

Det samordnande och pådrivande arbetet genomförs utifrån en intressentmodell. Samtliga intressentgrupper och relationer inventeras, uppsöks och vidareutvecklas mot bakgrund av utvecklingsprogrammets fem strategier. Syftet är att upprätthålla ett helhetsperspektiv. Målet är att uppnå långsiktiga överenskommelser om samverkan för Flemingsbergs utveckling och stöd hos akademi, samhälle och näringsliv.

Intressenter:

Huddinge kommun

Botkyrka kommun

Stockholms läns landsting

Akademier (Karolinska Institutet, KTH, Södertörns högskola samt Karolinska Universitetssjukhuset)

Centrumbildningar

Större företag och arbetsgivare

Kunskapsföretag (mindre forskningsintensiva företag)

Fastighetsägare och fastighetsförvaltare

Investorer/finansiärer

Branschorganisationer

Näringspolitiska intressen

Andra kunskapsintensiva centrum i regionen och internationellt

Företag inom profilmråden

Boende

Studenter

SJ

m.fl.

NULÄGE 2009, Q1-Q2

Forskning och högre utbildning

Flemingsberg har en hög akademisk "täthet" med KI, KTH, Södertörns högskola och Karolinska Universitetssjukhuset.

Den sammanlagda omsättningen hos dessa verksamheter är 8-9 miljarder kr/år (2008).

Omkring 15 000 människor studerar i Flemingsberg och antalet förväntas öka.

Profil inom innovation, entreprenörskap och life science.

Innovation och kommersialisering

Centrum för teknik i medicin och hälsa CTMH är under utveckling, det drivs av SLL, KTH och KI. CTMH är genom sin roll som "portal" för medtechföretag mot akademi och samhälle en central befintlig aktör att arbeta med och genom.

Karolinska Institutet Science Park AB erbjuder lokaler och service för företag och forskare. Verksamheten, med dess inritning mot medicinsk teknik, är under uppbyggnad. Inom ramen för KISP driver KI Innovation AB en inkubator med STING som coach. En medtech-scout är sporadiskt i Flemingsberg för att scouta potentiella medtech-innovationer på KI. Inkubatorverksamheten (som drivs av KIAB/STING) är under utveckling. Potential för större omfattning på verksamheten med mer utvecklad samverkan med Södertörns högskola, KTH och CTMH. Forskningsparken har ökat behov av ändamålsenliga och konkurrenskraftiga lokaler.

Nyföretagarcentrum har nyligen etablerat sig och stöttar nyföretagande. Potential för samarbete med KISP och Södertörns högskola inom bla. tjänsteföretagande.

Idé & Innovationsrådgivning på Södertörns högskola arbetar på prov tillsammans med KISP kring tjänsteinnovation.

Kunskapsföretag/Kunskapsintensiva verksamheter

Omkring 20 forskningsintensiva företag verkar inom life science i och nära Flemingsberg. Det finns en efterfrågan hos nystartade företag på stöd för närmare samverkan med andra lokala företag, investerare och större strategiska näringslivsaktörer. Exempel på företag som verkar i och kring Flemingsberg:

Aktiva Science Work AB

YO Proteins AB

Axcentua Pharmaceuticals AB

Antrad Medical AB

Chemilia AB

Novadex AB

Gripping Heart AB

MIPS AB

HetPharma HB

Karo Bio AB

Det finns även ett flertal offentliga och privata större kunskapsintensiva verksamheter. Exempel på verksamheter:

Karolinska Universitetssjukhuset
Flera framgångsrika kommunala skolor och förskolor
Ett flertal framstående privata och kommunala gymnasieskolor
Landstingsarkivet
Siemens
Södertörns tingsrätt

Planerade utvecklingsåtgärder för framtida expansion

Innovationsplatsen som drivs av SLL/Karolinska universitetssjukhuset. Potential att skapa en unik innovativ miljö utifrån hälso- och sjukvårdens behov. Potential att utgöra ett nav för hela regionens medtech-innovation och attrahera näringslivets aktörer att investera och etablera sig i Flemingsberg.

BioCity som drivs av SLL/Locum. Potential att skapa en innovativ labbmiljö i nära anslutning till vården.

Flemingsbergsdalen som drivs av Skanska/Dagon. Potential att bli stadskärnans nya mötesplats. Det första steget är en ny detaljplan som möjliggör mer handel.

Ett antal infrastrukturprojekt planeras med potential att förbättra lägesförutsättningarna. Spår-
väg syd, Södertörnsleden och Förbifart Tullinge är tre av dessa som stötts av kommunerna m.fl.

KTH och Södertörns högskola planerar för expansion. Potential för utbildnings- och forsknings-
tillväxt och tvärvetenskapliga satsningar.

Huddinge och Botkyrka driver ett gemensamt FÖP-arbete (fördjupad översiktplan) för Flemingsberg.

SLL/Locum driver ett FUP-arbete (fastighetsutvecklingsplan) för Huddinge sjukhusområde.

Attraktivitet

Efterfrågan på service och handel, hotell, attraktiva entréer, uppfräschning av området mm.

Mediebilderna av Flemingsberg är ”neutral”.

Flemingsberg har en ung och internationell befolkning vars potential är en resurs för utvecklings-
arbetet.

Hälsövägen byggs om av Huddinge kommun under hösten 2009.

Huddinge kommun/Huge bygger nya studentbostäder i Flemingsbergs centrum som är inflytt-
ningsklara hösten 2009. Ett gym planeras i direkt anslutning till studentbostäderna.

En mötesplats vid pendeltågsstationen har potential att utvecklas och därmed stärka det strate-
giska läget. Inspirationssamtal med SL.

Efterfrågan på en gemensam samlingsplats, en sporthall och/eller ett kårhus, är stor bland Flemingsbergs studenter. Det har potential att bidra till en levande kunskapsstad. Sportcenterprojektet drivs av Huddinge kommun.

MÅLBILD 2011

Flemingsbergs utvecklingsarbete har en tydlig position och hög prioritet i utvecklingen av Stockholm – the Capital of Scandinavia.

Flemingsbergs roll, profil och styrkor är tydliga och kända

Flemingsberg är den viktiga södra noden i Stockholm-Uppsala-regionens life science-kluster för utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård samt för utvecklingen av nya innovationer och företag.

Flemingsbergs profil är innovation, entreprenörskap och life science, med en spets inom medicinsk teknik.

Flemingsbergs styrkor är dess unga och internationella befolkning i kombination med ett starkt utbildnings-, forsknings- och innovationssystem samt det strategiska läget och tillgången på byggbar mark.

Innovation och kommersialisering

Strategiska företag inom medicinsk teknik är aktiva parter i Innovationsplatsprojektet och medverkar till skapandet av ett nav i Flemingsberg för medtech-innovation.

Nya innovationsmiljöer för forskning och företagande som säkrar framtida expansion växer fram i direkt närhet till vården och akademierna.

Entrén till sjukhuset, Hälsovägen och Blickagången får nya utseenden.

Innovationssystemet (med Karolinska Universitetssjukhuset, KI, KTH, SH, CTMH, KISP mfl.) är en motor för tillväxt. Det innebär att ett tiotal nya företag föds varje år och att ett flertal företag väljer att etablera sig i Flemingsberg. Aktörerna inom innovationssystemet stärker och kompletterar varandra.

Attraktivitet

Det finns en efterfrågan på välkomnande entréer till området.

Flemingsbergsdalen har potential att bli kunskapsstadens nya mötesplats och kärna med t.ex. handel, service, idrott, kultur, bostäder och företag. En ny detaljplan är beslutad och första etappen har påbörjats.

Utvecklingsarbetet

Flemingsberg – From Brains to Business driver arbetet med den regionala stadskärnan Flemingsbergs utveckling, företagssamverkan och stöd till etablering inom profilområdet innovation, entreprenörskap och life science.

Forts.

Näringslivsbearbetning sker inom ramen för företagssamverkan, dvs. med och genom strategiska lokala aktörer från akademi, samhälle och näringsliv.

Kommunerna och Flemingsberg – From Brains to Business arbetar efter ett gemensamt utvecklat handlingsprogram med näringslivsfokus som möjliggör fler företagsetableringar i Flemingsberg och hela regionen.

ARBETSPROCESS 2009-2011

Arbetet fokuseras på att uppnå målbilden för 2011. Det innebär bl.a. att:

Såväl styrgrupp som ledningsgrupp, utvecklingsdirektör och arbetsgrupper arbetar aktivt för att Flemingsbergs utvecklingsarbete har en tydlig position och är ett prioriterat område inom ramen för utvecklingen av hela regionens life science och för utvecklingen av Stockholm – the Capital of Scandinavia.

Stärka innovationsmiljöerna i syfte att attrahera etableringar.

Etablera en struktur för näringslivsbearbetning och företagssamverkan med och genom befintliga strategiska aktörer inom akademi, samhälle och näringsliv.

Stärka samarbetet mellan boende och verksamheterna.

Vidareutveckla innovationssystemet så att fler företag föds, växer och etablerar sig i Flemingsberg.

För mer information kontakta:

Tina Karrbom Gustavsson, Utvecklingsdirektör för Flemingsberg

Mobil: 0708-19 95 70

e-post: tina.karrbom@flemingsberg.se

Bilaga 1. Handlingsplan 2009

Arbetet bygger på de fem övergripande strategier som återfinns i Utvecklingsprogrammet och de uppgifter som omnämns i verksamhetsplanen för 2009-2011.

Följande aktiviteter är prioriterade 2009. Genom dessa läggs en grund för uppfyllandet av målbilden 2011.

Stärk innovations- och kommersialiseringsmiljöerna.

Arbeta för att etablerade och planerade utvecklingssatsningar utvecklas vidare i syfte att säkra framtida expansion.

Stötta KISPs fortsatta expansion och samarbeten med CTMH, KTH, SH, KI m.fl. så att fler företag föds och etablerar sig.

Öka näringslivsfokus

Arbeta för en aktiv näringslivsbearbetning med och genom företrädare för strategiska lokala och regionala aktörer (t.ex. CTMH, KI, KTH, SH, Karolinska Universitetssjukhuset, KISP, SULS, SBRD, Arena Huddinge, Huddinge, Botkyrka, SLL och branschorganisationerna etc.).

Stötta och uppmärksamma gemensamma utvecklingsprojekt.

Fokusera på näringslivsbearbetning inom profilområdet medicinsk teknik.

Etablera en struktur för företagssamverkan.

Initiera och genomför inspirationsträffar, föredrag, uppsökande verksamhet mm.

Koordinera utvecklingsarbetet med kommunernas näringslivschefer och med Huddinges näringslivs- och högskoleråd (som är under omstrukturering).

Lägg grunden till ett handlingsprogram för ökad företagsetablering.

Öka uppmärksamheten kring Flemingsberg som etableringsalternativ.

Arbeta för att tydliggöra Flemingsbergs roll, profil och potential.

Ta fram faktaunderlag, statistik, nyhetsbrev etc.

Uppmärksamma Flemingsbergs potential genom föredrag, besöksverksamhet i Showroom och Forum Flemingsberg 2009 mm.

Använd Södertörnssamarbetet för att öka uppmärksamheten på Flemingsberg som motor för tillväxt i hela regionen.

Koordinera marknadsföring med Stockholm-Uppsala Life Science (SULS), Stockholm Business Region Development (SBRD/Life science) och akademiernas informationsavdelningar för att öka uppmärksamheten för Flemingsbergs potential för tillväxt i hela regionen.

Stärk samarbetet mellan de olika nodernas organisationer, Biotech Valley, Uppsala Bio, Vetenskapsstaden, Kista Science City, den regionövergripande organisationen Stockholm-Uppsala Life Science (SULS) och branschorganisationerna Sweden Bio, Swedish Medtech och Biotech Sweden.

Bygger på utvecklingsprogrammet för Flemingsbergs utveckling, beslutat 2007 i fullmäktige i Botkyrka, Huddinge och Stockholms Läns Landsting.

Flemingsberg - From Brains to Business
Alfreds Nobels Allé 10, plan 6, 141 52 Huddinge
www.flemingsberg.se

